

Tragovi koji blijede: Haš

Objavio **Đuro Karalić** - 14. rujna 2023.

Foto: Nenad Nenoos Barinić

„Neka ono što je u vama ponajbolje, bude za prijatelja vašeg“ stih je Khalila Gibrana koji bi najsažetije mogao ispričati jednu priču o potrazi za prijateljem nestalim u paklu ratnog Vukovara.

Mladen Čupić Haš uputio se 19. rujna 1991. godine zajedno s devet dragovoljaca iz vinkovačkog IV Mjesnog odbora “Kolodvor” i tri brata Balog iz Đakovačke Satnice u ispomoć Vukovaru. Haš je otišao odjeven u uske crne samtene hlače i crnu pletenu vestu, u prsluku sašivenom od maskirnog šatorskog krila JNA i u bijelim Puma tenisicama. Otišao je, očekujući da će se vratiti u Vinkovce za desetak dana, baš kao što su se vraćale i prethodne grupe dragovoljaca koje su u Vukovar odlazile prije njih.

„Želio sam i ja otići s tom turom u Vukovar. Upravo smo pred Haševom zgradom pokušavali popraviti njegov motor, kada su došli kuriri iz mjesnih zajednica javiti da se kreće“, prisjeća se Mladenov prijatelj **Nenad Barinić**. **„Nisam otišao, jer nisam služio vojni rok. Da sam otišao, i ja bih vjerojatno zaglavio u Vukovaru, jer nisam imao nikakvog vojnog znanja i vještina. Ostao sam u obrani Vinkovaca.“**

Po dolasku u Vukovar, Mladen i njegovi suborci prema potrebi su raspoređivani na različite punktove duž cijele linije obrane – od Doma tehnike i Internata u Borovu Naselju, preko Mitnice i Sajmišta u Vukovaru. Ubrzo po njihovom dolasku Vukovar se našao u okruženju i povratak u Vinkovce više nije bio moguć. Ratni dan uzimali su svoj danak i grupa dragovoljaca brojila je sve manje članova. Pogibali su i bivali ranjeni, a 2. studenog 1991. godine ranjen je i Mladen.

Koristimo cookie kako bi vam pružili najbolje iskustvo na našoj web stranici. Ako nastavite koristiti ove stranice prihvaćate korištenje istih.

Kolačići su anonimni te u svakom trenutku možete kontrolirati i konfigurirati postavke kolačića u vašem pregledniku.

[Razumijem](#) [Saznaj više](#)

Foto: Nenad Nenoos Barinić

Nakon sloma obrane grada i ulaska neprijateljskih snaga u bolnicu, Mladen je sa skupinom ranjenika odvojen i odvezen, nakon čega mu se gubi svaki trag. Do današnjeg dana, unatoč svim potragama, tijelo Mladena Čupića – kao i drugih ranjenika i branitelja iz te grupe – nije pronađeno kako bi bilo ekshumirano i dostojno pokopano.

U danima nakon okupacije Vukovara vladao je kaos u kojem se puno nagađalo, no malo toga se pouzdano znalo. Zarobljeni civili i branitelji odvoženi su različitim rutama do različitih odredišta – neki su prevezeni do slobodnih područja Hrvatske, no deseci tisuća zarobljenih odvoženi su u logore, neregistrirani i neevidentirani, što je stvorilo preduvjete da mnogi na tom putu nestanu bez traga.

Nenad Barinić, koji je ostao u Vinkovcima i u međuvremenu se priključio MUP-u, priča o početku potrage za prijateljem koja će mu u velikoj mjeri obilježiti ostatak života i karijere: „**Nakon zadnje razmjene**

Koristimo cookie kako bi vam pružili najbolje iskustvo na našoj web stranici. Ako nastavite koristiti ove stranice prihvaćate korištenje istih.

Kolačići su anonimni te u svakom trenutku možete kontrolirati i konfigurirati postavke kolačića u vašem pregledniku.

[Razumijem](#) [Saznaj više](#)

ponekad popiti kavu, porazgovarati s njom, no nažalost u ta joj vremena nisam imao ništa konkretno za reći.“

Kada se uzme u obzir protok vremena i kaos koji je nastao nakon okupacije Vukovara, istraga o okolnostima Haševa nestanka bila je mukotrпно probijanje kroz niz informacija, poluinformacija i nagađanja kako bi se došlo do potvrđenih činjenica i čvrstog polazišta koje bi odredilo smjer daljnje istrage.

„Razgovarao sam s puno ljudi, pokazivao im fotografije... Haš je u Vukovar došao s vinkovačkog područja, no bilo je u Vukovaru i drugih branitelja koji su došli iz Vinkovaca. Međutim, branitelji iz skupine s kojom je došao nisu znali ništa o onome što mu se dogodilo. Razdvojili su se tijekom borbi u Vukovaru i to je bilo sve što su mi mogli reći.

Potom sam krenu tragom priče da je viđen u vlaku s braniteljem kojeg su zvali Bosanac. Mislim da sam pronašao 12 branitelja koje su tako zvali i razgovarao sam s većinom njih. No, nitko od njih nije znao ništa.

Ipak, istraživanjem se došlo do nekih konkretnijih podataka, no oni nisu bili baš opširni. Ustanovljeno je u koju postrojbu je smješten, no realno – da ga je u onom trenutku netko pitao za to – ni sam Haš ne bi znao kojoj postrojbi pripada. Istoj toj postrojbi dodijeljeni su i ostali Vinkovčani i Đakovčani koji su došli pomoći obrani grada. Utvrdili smo i vod kojem su pripadali, kao i neke druge detalje, no nikada nismo uspjeli utvrditi tko im je bio zapovjednik, odnosno tko je od domaćih ljudi bio određen da ih vodi. Koliko mi je poznato, kada je ta posljednja vinkovačka grupa dragovoljaca stigla u Vukovar, prvih su par dana bili ‘leteći’, zatim su prebačeni na položaj na Mitnici, a potom su 2. listopada otišli u ispomoć na Sajmište“, govori Barinić.

„Kroz istragu sam došao do podatka kada je točno ranjen, u koji dio tijela, čak i tko mu je bio liječnik i kakve su ozljede bile u pitanju. Imajući informaciju o tom ranjavanju, sljedeći je korak bio sagledati gdje su se tog dana dogodile borbe u kojima je bilo ranjenih i poginulih, i došao sam do saznanja da se to dogodilo na Sajmištu i na Lušcu. Podsvjesno sam se usredotočio na Lužac, jer mi je netko bio rekao kako je takav jedan branitelj iz Vinkovaca – s kuštravom kosom, naušnicom, krivim nogama – bio ranjen na Lušcu, nedaleko od glavnog križanja. Taj mi je svjedok čak rekao da je Haša odvuкао za neki zidić, da ga makne, jer je još trajala borba. Rekao je da ga nije poznao, no znao je da je bio Vinkovčanin.

Postoji i jedna snimka iz vukovarske bolnice na kojoj se vidi ranjenik za kojeg bi se 99% reklo da je Haš. Čak sam i ja, koji se razumijem u anatomiju i u lica, bio u dvojbi: osoba koja ima kosu kao on, nos, iste uši... Međutim, vidljive ozljede tog ranjenika nisu odgovarale ozljedama koje je zadobio Haš, onima nanesenim pušćanim projektilom u lice. Na ranjeniku sa snimke je bilo vidljivo puno malih ozljeda, kakve su uobičajene od krhotina stakla ili kuglica od bombe. Ispostavilo se da ta osoba ipak nije bio Haš, no opstala je priča da je bio ranjen na Lušcu. I upravo taj narativ sam koristio kada sam prvi put radio strip o Hašu, za natječaj ‘Strip revije’. Radilo se 16 stranica stripa, i iskoristio sam podatke koje sam tada imao da bih oformio priču.“

Koristimo cookie kako bi vam pružili najbolje iskustvo na našoj web stranici. Ako nastavite koristiti ove stranice prihvaćate korištenje istih.

Kolačići su anonimni te u svakom trenutku možete kontrolirati i konfigurirati postavke kolačića u vašem pregledniku.

[Razumijem](#) [Saznaj više](#)

„Po izdavanju monografije ‘Domovinski rat u stripu’ 2014. godine, upriličena je promocija i u Vukovaru. Pozvao sam Haševe suborce na promociju i osigurao im po primjerak monografije. Tamo sam od jednog od njegovih suboraca saznao kako je Haš doista bio ranjen 2. listopada, ali ne na mjestu opisanom u stripu, što je ovaj pouzdano znao jer ga je izvlačio nakon ranjavanja. I tada se priča skroz okrenula: Haš je ranjen na Sajmištu, u blizini Mini-marketa. Tom je prigodom bilo i nekoliko drugih ranjenika i svi su odvezeni u bolnicu. Taj podatak, ali i informacije o tome gdje je skupina bila stacionirana na Mitnici, te hrpa drugih informacija pomogli su da se sklopi ta priča, da bude preciznija“, pojašnjava Barinić.

Potrage za nestalim osobama iz Domovinskog rata kompleksne su i dugotrajne. Istraga kreće jednim smjerom, koji se nakon par mjeseci – ili čak godina – pokaže krivim, pa se sve vrati na početak i kreće iznova. Rad je to koji frustrira, često obeshrabruje, a ponekad se čini i prezahtjevnim za jednog čovjeka. No ustrajnost, upornost i odlučnost ipak donose komadiće informacija koji bi se naposljetku mogli složiti u konačan odgovor o tome što se dogodilo i gdje su zemni ostaci onoga za kojim se traga.

„Možda se više može napraviti na nekonvencionalan način, kroz jedan strip poput ovoga o Hašu. Njegova priča, ispričana u tom formatu, snažno je odjeknula; snimljeno je nekoliko dokumentarnih filmova, bilo je bezbroj novinskih članaka koji su privukli pozornost javnosti. Javljuju mi se mladi ljudi, nadahnuti stripom, koji kažu da će nastaviti potragu za Hašom i drugim nestalima i onda kada nas koji na tome radimo više ne bude. To čovjeku da krila, poticaj da nastavi“, komentira Barinić.

Koristimo cookie kako bi vam pružili najbolje iskustvo na našoj web stranici. Ako nastavite koristiti ove stranice prihvaćate korištenje istih.

Kolačići su anonimni te u svakom trenutku možete kontrolirati i konfigurirati postavke kolačića u vašem pregledniku.

[Razumijem](#) [Saznaj više](#)

Foto: Nenad Nenoos Barinić

“Haš je odveden iz bolnice i njegova priča staje u onom segmentu gdje završavaju gotovo sve slične priče ovoga grada: ranjenik koji je odveden iz bolnice i potom pogubljen na Ovčari. Jedino što još uvijek nema njegovog tijela. Isto tako, nije pronađen ni Hašev ranjeni suborac, s kojim je zajedno odveden.

Kroz sve ove godine sam razgovarao s mnogim ljudima i sklopio veliki dio nepoznanica u toj priči koja po svemu sudeći završava u Negoslavcima. Sve se podudara, no njegovog tijela još uvijek nema. I dalje ustrajemo na tome da ga pronađemo.

Haševa priča, ali i priča ljudi koji su bili s njim bit će završena tek onog trenutka kada se pronađu, kada njihovi najmiliji budu imali mjesto na kojem će svijeću zapaliti. A kada se pronađe Haš, vjerujem da će se pronaći i znatan broj drugih nestalih“, rezimira Barinić.

Koristimo cookie kako bi vam pružili najbolje iskustvo na našoj web stranici. Ako nastavite koristiti ove stranice prihvaćate korištenje istih.

Kolačići su anonimni te u svakom trenutku možete kontrolirati i konfigurirati postavke kolačića u vašem pregledniku.

[Razumijem](#) [Saznaj više](#)

pjesmi 'Hush' britanske hard rock grupe Deep Purple. Najveća su mu ljubav bili motori, svirao je gitaru, odlično igrao šah, a bio je i vrsni crtač, no zbog životnih okolnosti je odustao od studija na umjetničkoj akademiji. Umjesto toga je završio višu školu i zaposlio se na Željezničkom kolodvoru u Vinkovcima.

Foto: Nenad Nenoos Barinić

Mladenova majka Anica nažalost više nije živa. Nije dočekala da joj se ispuni jedina želja, da pokopa posmrtnu ostatku svoga sina. Ako posjedujete informacije koje bi mogle pomoći u potrazi za Mladenom Čupićem ili drugim nestalim osobama, svoja saznanja možete dojaviti putem obrasca [Baze podataka aktivnih slučajeva osoba nestalih u sukobima na području bivše Jugoslavije](#) ili kontaktiranjem anonimnog telefona **072/111-111** [Ministarstva hrvatskih branitelja](#). Jer, svima bi nam savjest trebala nalagati da obiteljima nestalih pomognemo u pronalaženju odgovora na pitanja „gdje?“ i „kako?“.

Autorica: **Gordana Ilić Ostojić**

Koristimo cookie kako bi vam pružili najbolje iskustvo na našoj web stranici. Ako nastavite koristiti ove stranice prihvaćate korištenje istih.

Kolačići su anonimni te u svakom trenutku možete kontrolirati i konfigurirati postavke kolačića u vašem pregledniku.

[Razumijem](#) [Saznaj više](#)

Koristimo cookie kako bi vam pružili najbolje iskustvo na našoj web stranici. Ako nastavite koristiti ove stranice prihvaćate korištenje istih.

Kolačići su anonimni te u svakom trenutku možete kontrolirati i konfigurirati postavke kolačića u vašem pregledniku.

[Razumijem](#) [Saznaj više](#)